

Onze nieuwe bondsfilm is Maandag 17 N7 November in Amsterdam vertoond voor de Bondsbestuurders en eenige genoodigden.

Zij, die „Het Volk” en „De Voorwaarts” lezen, en dat zijn er natuurlijk een heele boel, hebben reeds gelezen, hoe de film werd beoordeeld.

Het zwaartepunt ligt bij de jeugd, te weten bij de jeugddagen, welke in den achter ons liggenden zomer zijn gehouden.

De film begint met onze jongste makers, het kampfeest op Vierhouten.

De verslaggever van „Het Volk” schreef, dat als men zoo'n film ziet, dan voel je, dat het bij den Bouwarbeidersbond, wel een stel geklofte jongens moeten zijn. Zoo is het inderdaad.

Als onze oudere kameraden de film zien, en ook de ouders van onze jonge leden, dan zullen zij tevens voelen, dat er heel wat licht en vreugde wordt gebracht in het leven van onze jonge werkers.

Kampeeren, wandelen door bosch en hei, autotochten, langs de oude Zuiderzeestadjes aan den rand van de Veluwe, dat zijn geneugten, waaraan men vroeger niet kon denken.

Geweldig is de plasregen, welke de film laat zien; grappig zijn de momentjes van dekens kloppen, en, eten halen, wasschen, balspel en vooral het „mulleren” en, een soort gymnastiek, tesamen uitgevoerd.

Joris Ivens, die de film voor het gr. grootste deel

heeft verzorgd, heeft nog een bijzonder knap stukje werk geleverd in het kampvuur. Ieder weet, dat fotografeeren bij kunstlicht buitengewoon moeilijk is, maar momentopnamen te doen bij flinkerend vlammenlicht, is nog oneindig veel zwaarder.

Om dat te doen slagen moest het vuur zo hoog opvlammen, dat ondergeteekende, die bij den vlammenlicht een Veluwsch verhaal vertelde, het van hitte te haast niet kon uithouden.

Bij het zien van al deze dingen zullen onze jongens zich zelf en anderen herkennen en weer genieten bij de herinnering; maar ook ouderen zullen in zich gch gedachten voelen opkomen, die niet anders dan dit kunnen insluiten: „Wat moet het fijn zijn, daaraan mee te kunnen doen”.

Na de eerste jeugdacte komt het Spoorworbegbouwbedrijf, aanleg van een spoorbaan in Limburg.

Sommigen hebben dit verleden jaar reeds gch gezien, als extra inleg bij de film „Wij Bouwen”, voor vor welke het oorspronkelijk was gemaakt, doch dat wegens te veel moest worden uitgesteld. Dit behoort mede tie tot Ivens beste werk. De arbeid wordt hier gedemonstreed in zijn onmisbare nuttigheid, maar ook in zijn sch. schoonheid.

Zeer interessant is het derde gedeelte van an de film, n.l. de Caissonbouw te Rotterdam. Hier betredene wij meer het terrein van de leerfilm, maar toch is l is het werk ook hier zoo gehouden, dat de niet bepaald vld vaklieden met groote belangstelling gadeslaan hoe dit alle alles tewerk gaat.

In korte trekken komt het hier op neer: AanAan de Merwedekaden moeten kademuren worden gemaaktaakt. De gewone methode is: damwand, droog leggen en van den bouwput, palen heien, beton storten tot boven den de water-

lijn, het optrekken der kademuren, vervolgens ans afdekken.

Bij de in onze film gevolgde methode nietsiets van dat alles.

Op de plaats waar de muur zal komen, w, wordt de slappe grond weggebaggerd, tot op de vaste bte betrouwbare zandplaat. Een reusachtig groote kist va van beton drijft in de haven. Deze kist wordt met sle sleepbooten precies op de plaats gedirigeerd, waar de kaderademuur zal ontstaan. Daar spuit men de kist vol met waterater, zoodat dit lichaam gaat zinken. Later wordt de kist rst met zand

Joris Ivens.

wordt geopenbaard, daar het een geheim is. Hoe dat te werk gaat, weet ik niet, en zou ik het toevallig weten, zoo zou ik het niet mogen mededeelen. Wel weet ik, dat door één klap met een hamer, de geheele kernvorm inkrimpt, dus zooveel aan volume vermindert, dat hij geheel vrij zit en dus van de enge omsluiting der betonwanden is losgekomen.

Na dit meer technisch belangrijke deel komt weer de jeugd opzetten. Het bezoek van onze jongens aan artis, is vol van fijnen humor en geestige trekjes.

Gaan wij den anderen dag met het vroolijke stel naar Marken en Volendam, dan is het weer wel zeer ongunstig, maar dat bederft de stemming niet, en ook de filmoperator, hoe zeer ook daardoor gehandicapt, weet niettemin zijn werk te verrichten.

Op de boot „Harmonica Jim”. In Volendam en Marken, aardige kinderen, leutige meiskens, grappige costumes en vreemde omgeving van typische houten huisjes.

De oudere jongens, op reis naar den Eifel en langs den Duitschen Rijn, dat is bij uitstek geschikt om de belangstelling te wekken van ieder, die, zij het zelfs maar op grooten afstand, meeleeft met wat in onzen Bond gebeurt.

Jullie hebt daarvan al zooveel in „De Bouwer” gelezen, dat ik daarover niet veel meer behoef te schrijven. Alleen

dit, die mooie momenten in Keulen, zijn alle er in vastgelegd. Onze jongens defileren langs den Keulschen Dom, begeleid door honderden jonge Rijnlandsche bouwbeiders, voorop muziek, spelende de Internationale, aftrekkend naar het Volkshuis, boven welks poort het „welkom” hen tegenlacht, dat is groot werk, ook al is dit filmtechnisch en artistiek naar het oordeel der kunstcritici, zwakker uitgebeeld dan met het werk van Ivens het geval is.

Zoo trekken wij met onze jongens op het filmdoek door bergen en dalen, door stadjes, langs boschpad en bruischende stroomen.

Wij zien den Rijn in volle glorie, wij zien de jeugd, onze jongens in vroolijke ongedwongenheid genietend van de schoone grootsche natuur, getroffen door het vreemde, de buitenlandsche omgeving en toch zoo thuis, zoo in het volle bewustzijn van samenhoorigheid, dat elk aanschouwer ten slotte hiervan onder de bekoring moet komen.

gevuld, zoodat een vast lichaam is ontstaan, van beton gevuld met zand. Dat is een stuk kade, dus niet alleen de buitenste kademuur, maar een geheel stuk breede kadezoom.

Deze ontzaglijk groote betonlichamen zien wij van begin tot einde maken aan de Waalhaven te Rotterdam, waar de Hollandsche Betonmaatschappij een groote werkplaats voor dit doel heeft ingericht.

De groote kist is versterkt, door dat het inwendige is verdeeld in cellen, d.w.z. het is niet ééne groote holle ruimte, maar het zijn 12 of 15 kamertjes in drie rijen naast elkaar.

Al het werk geschiedt van af kranen en van een groote boven het water gebouwde transportbrug.

Onder deze brug ligt een drijvend dok. Op den vloer van dit dok wordt het caissonlichaam gebouwd.

De groote hoogte, welke het ten slotte bereikt, kan niet op eenmaal verkregen worden. De bouw geschiedt dan ook in fasen van telkens 3 à 4 meter.

Bij dit werk is een ingenieursysteem toegepast. De inwendige bekisting der betonwanden van zulk een cel bestaat uit een met ijzer beslagen houten kubus.

Ieder, die met beton bekend is, zal direct voelen, dat zoo'n houten vorm na verharding van de cement onmogelijk er uit getrokken kan worden, doch in de film ziet men de kraan met eleganten zwaai, dat groote vormstuk uit de beton trekken.

Dat berust niet op een filmtruc, maar op een i